

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

15.10.2020 ел

№ 412

Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны әзерләү программасын раслау турында

«Татарстан Республикасында опека һәм попечительлек органнары эшчәнлеген оештыру турында» 2004 елның 27 февралендәге 8-ТРЗ номерлы, «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләренң жирле үзидарә органнарына опека һәм попечительлек өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2008 елның 20 мартындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, «Опека һәм попечительлек турында» 2008 елның 24 апрелендәге 48-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының 2020 елның 12 февралендәге 58н номерлы «Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны әзерләүнең үрнәк программасын раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтененң 2010 елның 17 ноябрәндәге 927 номерлы карары белән расланган боекыгы нигезендә Чирмешән муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны әзерләү программасын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatar.ru>) һәм Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Интернет-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарырга һәм урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуда җаваплылыкны район Башкарма комитеты житәкчесенә социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны эзерләү программасы

1. Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны эзерләү программасы жирле үзидарә органнарының опека һәм попечительлек өлкәсендә тапшырылган Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләре буенча балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны эзерләгәндә бердәм алымнарын эшләү максатларында эшләнде һәм мондый эзерлекне гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

2. Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны эзерләү программасын (алга таба – Программа) үзләштерү опекун булырга теләк белдергән, опека һәм попечительлек органына Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2010 елның 17 ноябрендәге 927 номерлы «Хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарга карата опека һәм попечительлекне гамәлгә ашыруның аерым мәсьәләләре турында» карары белән расланган, балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны сайлау, исәпләү һәм эзерләү кагыйдәләрендә каралган документларны тапшырган гражданнарга рөхсәт ителә.

3. Программа көндезге, көндезге-читтән торып уку, читтән торып уку формалары буенча үзләштерелә.

4. Программаның күләме 25 тән дә ким түгел һәм 70 тән дә артык булмаган академик сәгать тәшкил итә.

5. Опекун яки попечительләр булырга теләк белдергән гражданнарны эзерләү Программага кушымтада китерелгән укыту-тематик план нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Планның «Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданнарны эзерләү курсына кертү» темасы үз эченә мәгълүматны ала:

опекуннар булырга теләк белдергән гражданнарны эзерләү процессы һәм этаплары турында;

Россия Федерациясе законнары белән опекун булырга теләк белдергән гражданнарга карата куела торган таләпләр, шулай ук опекун тәжрибәсе булмаган як затларын һәм туганнарын үз теләкләре буенча укыту, уку курсы узарга теләмәгән туганнары турында һәм аларны опекунлыкның хокукый мәсьәләләренә кагылышлы дәрәсләргә чакыру, опекага алынган затларга хокукый, социаль, медицина ярдәме мәсьәләләре буенча дәрәсләрдә

туганнарның булуы, Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының 2014 елның 18 июнендәге 290н номерлы боерыгы белән расланган Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны уллыкка (кызлыкка) алырга, опекага (попечительлеккә), тәрбиягә яки патронат гаиләгә алырга ниятләнган гражданны медицина тикшерүе тәртибенә охшаш рәвештә Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы белән билгеләнгән тәртиптә бирелгән опекун булырга теләк белдергән гражданны медицина таныклары нәтижеләре буенча сәламәтлек торышы турында медицина бәяләмәсен бирү турында;

федераль һәм төбәк законнары нигезендә бирелә торган балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны өчен социаль гарантияләр һәм ташламалар турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны өйдә карау өчен гигиеник таләпләр һәм туклануны оештыруга карата таләпләр турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны карау өчен медицина аспекты турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны торак-көнкүреш шартларына, көнкүрешен һәм яшәшен оештыруга, балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны карауга карата төп таләпләр турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны яшәү шартларын тикшереп торуну оештыру;

опекуннарның балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүгә, аларның мөлкәтен саклауну тәмин итүгә, шулай ук опекуннарның яки попечительләренң үз хокукларын тормышка ашыру һәм балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны карата үз бурычларын үтәүгә карата таләпләренә үтәвенә контроль оештыру турында.

7. Планның «Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданны эзерләү программасының эчтәлегә һәм максатлары» темасы үз эченә ала белешмәләр:

опекун булырга теләк белдергән гражданны эзерләү программасының эчтәлегә һәм максатлары турында;

укыту-психологик тренинг төшенчәсе турында;

укыту-психологик тренинг уздыру барышында кулланыла торган алымнар турында;

опекун булырга теләк белдергән гражданны һәм аларның гаилә әгъзаларының тренинг эзерләү һәм тикшерү үтү тәртибе үзенчәлекләре турында;

укыту-психологик тренингның эчтәлегә, тренингта катнашучыларның ометләре һәм куркулары.

8. Планның «Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданны карата опека һәм попечительлек өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезләре» темасы үз эченә ала белешмәләр:

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның хокукый хәле, аларны опекага яки попечительлеккә урнаштыру нигезләре турында;

урнаштыру формалары турында: опека яки попечительлек;

опека һәм попечительлекне гамәлгә ашыру турында килешү төзү тәртибе;

опекун булырга теләк белдергән гражданнар тарафыннан опека һәм попечительлек органына документлар тапшыру тәртибе турында.

опека һәм попечительлек органнары тарафыннан опекун булырга теләк белдергән гражданнарга «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законны исәпкә алып, балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнар турында белешмәләр бирү тәртибе турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнар күзәтү астына урнаштырылган оешмаларга бару кагыйдәләре турында;

опека һәм попечительлек органы тарафыннан опекун яки попечитель билгеләү тәртибе турында;

психик тайпылыштан интегүче балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарга ярдәм күрсәткәндә опекунның гамәлләре тәртибе турында;

опекун һәм попечительләр хокуклары һәм бурычлары, бурычларны тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплылык турында;

суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез дип танылган балигъ булмаган гражданнарның шәхси милеккә карамаган һәм милек хокукларын яклау турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарга караган күчемсез мөлкәттән файдалану үзенчәлекләре, балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның мөлкәте исемлеген төзү, балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның мөлкәте сакланышын тәэмин итү турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнар счетларынан акчаларны салдыру һәм куллану, шул исәптән опекун тарафыннан ачылган аерым номиналь счетка күчерелә торган суммаларны тоту тәртибе турында;

опека һәм попечительлек органнары тарафыннан балигъ булган эшкә сәләтсез яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган гражданнарның яшәү шартларын тикшерүне гамәлгә ашыру тәртибе турында;

опекуннарның яки попечительләрнең балигъ булган эшкә сәләтсез яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган гражданның мөлкәтен саклау, аннан файдалану һәм мондый мөлкәт белән идарә итү турында еллык хисапны (алга таба - хисап) тапшыру тәртибе, хисап тутыруга карата таләпләр, хисап тапшырмаган өчен җаваплылык турында;

балигъ булган эшкә сәләтсез яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган граждан тарафыннан китерелгән зыянны каплау тәртибе турында;

опека һәм попечительлекне туктату нигезләре һәм тәртибе, балигъ булган эшкә сәләтсез яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган гражданнарны эшкә сәләтлелектә торгызу тәртибе турында;

опека һәм попечительлек органнары карарларына шикаять бирү тәртибе турында.

9. Планның "Психик бозылудан интегүче гражданның психиатрик ярдәм белән тәэмин итү" темасы үз эченә белешмәләр ала:

психик авырулардан интегүче затларның хокуклары турында;

психиатрия ярдәме төрләре һәм аны күрсәтү тәртибе турында;

психик авырулардан интегүче затларны диагностикалау һәм дөвалау;

психиатрия ярдәме күрсәткәндә куркынычсызлыкны тәэмин итү чаралары турында;

стационар шартларда психиатрия ярдәме күрсәтүче медицина оешмасына ирексез рәвештә госпитализацияләү өчен нигезләр турында;

стационар шартларда психиатрия ярдәме күрсәтүче медицина оешмасы вазыйфалары турында;

стационар шартларда психиатрия ярдәме күрсәтүче медицина оешмасыннан өземтә турында.

10. Планның «Балигъ булган эшкә сәләтсез һәм тулысынча эшкә сәләтле булмаган гражданның социаль хезмәт күрсәтүне бирү» темасы үз эченә ала мәгълүматлар:

гражданның социаль хезмәт күрсәтүне бирү, социаль хезмәт күрсәтү рәвешләре һәм социаль хезмәт төрләре турында;

стационар социаль хезмәт күрсәтү оешмаларына кабул итү һәм мондый оешмалардан психик бозылудан интегүче затларны чыгару турында;

стационар социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында яшәүче психик бозылудан интегүче затларның хокуклары һәм бу оешмаларның бурычлары турында;

стационар оешмаларына күзәтчелек итү өчен урнаштырылган эшкә сәләтсез яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган балигъ булган гражданның социаль хезмәт күрсәтү, өй ялын бирү тәртибе турында;

гаиләдә, жәмгыятьтә кешене адаптацияләүгә, мөнәсәбәтләрдә киеренкелекне киметүгә, гаиләне озата баруга һәм әйләнә-тирә социаль мохиттә сәламәт мөнәсәбәтләр булдыруга юнәлдерелгән социаль-консультатив ярдәм күрсәтү турында;

социаль хезмәт күрсәтүнең стационар учреждениеләрендә яшәүче эшкә яраксыз яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган балигъ булган гражданның хокукларын үтәү, торак законнары нигезендә.

11. Планның «Эшкә сәләтсез яисә тулысынча эшкә сәләтле булмаган балигъ булган гражданның сәламәтлеге торышы үзенчәлекләре. Инвалидларга, өлкән яшьтәге гражданның өйдә карауны гамәлгә ашыру» темасы үз эченә ала мәгълүматлар:

балигъ булган эшкә сәләтсез яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган гражданның сәламәтлек торышы үзенчәлекләре, сәламәтлек торышының үзгәрүен контрольдә тоту методлары турында;

элегә категория гражданның ихтыяжлары (куркынычсызлык, психик тайпылыш китереп чыгара торган факторлар, акыл үсеше, бәйләнеш, эмоциональ үсеш, киңлектә һәм вакытта ориентация, социаль адаптация - социаль нормаларны һәм үз - үзеңне тоту кагыйдәләрен, социаль рольләрен үзләштерү, аралашу мөмкинлеге, үз-үзең хезмәт күрсәтү күнекмәләре - санитар-гигиена һәм көнкүреш күнекмәләре) һәм опекун булырга теләк белдергән гражданның аңлавы, аларны тәэмин итү кирәклегенә турында;

гомуми карау принциплары (медицина манипуляцияләренә күнекмәләре, өзлегүләренә профилактикалау, шәхси гигиена һәм тән биомеханикасы, туклану

һәм ашату кагыйдэләре, дезинфекция алымнары) һәм төрле функциональ хокук бозулар вакытында реабилитация нигезләре турында;

табибка кадәр беренче ярдәм күрсәтү ысуллары турында;

карауны һәм стресс хәлләрен профилактикалауны оештыру мәсьәләләре белән бәйлә психологик аспектлар турында;

гаиләдә психотравмацияләүче хәлләрен, нерв-психик килеренкелекнең нәтижәләрен бетерүне тәмин итүче уңай шартлар һәм психологик атмосфера тудыру турында.

12. Планның «Балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданның тарафыннан балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның ихтыяжларын тәмин итү буенча үз мөмкинлекләренә бәяләүне үткөрү» темасы мәгълүматларны үз эченә ала:

опекуннар булырга теләк белдергән гражданның тарафыннан балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның ихтыяжларын тәмин итү буенча үз мөмкинлекләрен, гаиләнең яшәү шартларын (халыкка хезмәт күрсәтү инфраструктурасыннан ерак булу, матди-көн күреш шартлары, эш белән тәмин итү, керем) һәм гаилә мөнәсәбәтләре үзгәрешләрен исәпкә алып, шулай ук опекун яки попечитель булырга психологик әзерлегенә бәяләмә үткөрү турында;

опекун булырга теләк белдергән гражданның тарафыннан, аларда опекун яки попечительлек бурычларын үтәү буенча булган компетенцияләренә бәя бирүне үткөрү, житмәгән компетенцияләренә формалаштыру юлларын һәм компенсацияләү мөмкинлекләрен эзләү турында;

балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары һәм попечительләре бурычларын үтәү барышында мораль һәм психологик талчыгуны жиңеп чыгу күнекмәләре турында.

13. Планның: «Опекага алынган кешеләренң куркынычсызлыгын тәмин итү. Балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның тарафыннан хокукка каршы гамәлләр кылуын булдырмау буенча чаралар» темасы үз эченә мәгълүматлар ала:

сәламәтлегенә һәм тормыш тәжрибәсенә бәйлә рәвештә балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның өйдә һәм жәмгыятьтә тормышы өчен куркынычсыз шартлар тудыру турында;

балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның урамда һәм жәмәгать урыннарында хокукка каршы гамәлләрен булдырмау турында;

сәламәтлегенә һәм яшенә бәйлә рәвештә балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның карау медицина аспектлары турында.

14. Планның «Балигъ булган хокуктан файдалануга сәләтсез яки тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның лаеклы тормыш дәрәжәсен тәмин итүдә гаиләнең роле» темасы үз эченә мәгълүмат ала:

гаилә реабилитация мохите буларак: гаиләнең яшәү рәвеше, гаиләнең тормыш рәвеше, горейф-гадәтләр турында;

гаиләнең стресс хәлләренә жавап бирү ысулы турында;

тышкы ярдәм системасы һәм гаиләнең үз ресурслары турында;

опекуннар булырга теләк белдергән гражданның барлык гаилә әгъзалары белән үз гаиләсенә проблемаларын, мөмкинлекләрен һәм ресурсларын күзаллау турында.

15. Планның: «Опекун яки попечительнең опека һәм попечительлек органнары, медицина оешмалары һәм социаль хезмәтләр күрсәтүче оешмалар белән үзара хезмәттәшлеге» темасы мәгълүматны үз эченә ала:

опекун яки попечительнең опека һәм попечительлек органнары, социаль хезмәтләр күрсәтүче медицина оешмалары һәм оешмалары белән үзара хезмәттәшлеге, шулай ук мондый хезмәттәшлекнең мөһимлеге турында;

опекуннарның һәм попечительләрнең социаль округ белән үзара хезмәттәшлеге турында.

16. Планның «Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданның эзерләү программасын үзләштерүгә йомгак ясау» темасы үз эченә ала мәгълүмат:

программаны үзләштерү, өй биремнәрен үтәү нәтижеләре турында фикер алышу;

программаны үзләштерү һәм опекун булырга теләк белдергән гражданның эзерлек дәрәжәсе турында фикер алышу;

опекун булырга теләк белдергән гражданның үз-үзләрен бәяләвен үткөрү һәм аларның опека һәм попечительлек билгеләү өчен эзерлеген ачыклау (опекун булырга теләк белдергән гражданның психологик тест үткөрү, аларның опека һәм попечительлек билгеләү өчен эзерлекләрен ачыклау өчен);

опекун булырга теләк белдергән гражданның эзерлеге һәм мөмкинлеге турында йомгаклау бәяләмә төзү (кандидатлар белән аларның теләге буенча төзелә).

17. Программаны өйрәнү нәтижеләре буенча йомгаклау аттестациясе әңгәмә формасында үткәрелә, ул балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданның эзерләү программасын үтү турында документ бирү белән тәмамлана.

18. Опекун булырга теләк белдергән, программаны уңышлы үзләштергән гражданның төгәл күзаллауларга ия булырга тиеш:

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның хокукларын яклау системасы турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның тормышы һәм сәламәтлеге өчен жаваплылык турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның ихтыяжлары, карау нигезләре турында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның куркынычсызлыгын тәмин итү кагыйдәләре турында өйдә дә, өйдән читтә дә - урамда, жәмәгать урыннарында;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның гаиләсе турында реабилитацияләү мөмкинлеге буларак.

19. Опекун булырга теләк белдергән, Программаны уңышлы үзләштергән гражданның белергә тиеш:

үзлөренен хокукларын һәм бурычларын, шулай ук балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның хокукларын һәм бурычларын;

психиатрия ярдәме һәм социаль ярдәм төрләрә;

социаль хезмәт күрсәтү формалары һәм социаль хезмәт төрләрә;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның сәламәтлеге торышының үзенчәлекләре;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның күчемсез милке белән эш итү үзенчәлекләре;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның счетларыннан акчаларны алу һәм куллану, шул исәптән опекун ачкан аерым номиналь счетка күчерелә торган суммаларны куллану тәртибе;

опекуннар яки попечительләр тарафыннан балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның мөлкәтен саклау, куллану һәм мондый мөлкәт белән идарә итү турында ел саен хисап тапшыру тәртибе, аны тутыруга тәлапләр;

вазыйфаларны тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплылык төрләрә;

опека һәм попечительлекне туктату нигезләре һәм тәртибе, балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның хокуктан файдалануга сәләтлеген торгызу тәртибе;

опека һәм попечительлек органнары карарларына шикаять бирү тәртибе.

20. Опекун булырга теләк белдергән, Программаны нәтижәле үзләштергән гражданның башкара белергә тиеш:

алынган белемнәрен балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның карата практикада кулланырга

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның өйдә һәм җәмгыятьтә яшәве өчен имин шартлар булдырырга;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның карата гаиләдә рәхимсез мөгамәлә куркынычын булдырмау;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның торышы, исәнлеге һәм психологик иминлеге өчен мөмкин булган куркынычны бәяләү һәм өй травматизмын булдырмый торган аларның куркынычсыз яшәү мөхитен булдыру;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның гаиләсе мөмкинлекләрен исәпкә алып, балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның ихтыяжларын тәмин итергә;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның карау процессында балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның башка гаилә әгъзалары белән хезмәттәшлеккә эзер булырга;

балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның исәнлеген кайгыртырга;

опека һәм попечительлек органнары, медицина оешмалары һәм социаль хезмәтләр күрсәтүче оешмалар белән хезмәттәшлек итәргә.

Кушымта
 Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданны эзерләү программасына

УКУТУ-ТЕМАТИК ПЛАН

№ п/п	Темалар	Академик сәгатләр саны				Контроль формасы
		барлы гы	шул исәптән			
			лекция ләр	Семи- нар- тренингл ар	Шәхси консульт ацияләр бирү	
1	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданны эзерләү курсына кергү	4	2		2	
2	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданны эзерләү программасы эчтәлеге һәм максатлары	6	1	3	2	
3	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның карата опекунлык яки попечительлек өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезләмәләре	4	4			
4	Психик бозылудан интегүче гражданны психиатрия ярдәме белән тәмин итү	4	2	2		
5	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның социаль хезмәт күрсәтү	4	2	2		
6	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә	4	2	2		

	тулысынча хокуктан файдалануга сэлэтсез гражданның сәламәтлеге торышының үзенчәлекләре. Инвалидларны, өлкән яшьтәге гражданны өйдә карау					
7	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сэләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сэләтсез гражданның опекуннары һәм попечительләре булырга теләк белдергән гражданны балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сэләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сэләтсез гражданның ихтыяжларын тәмин итү буенча үз мөмкинлекләренә баяләү үткәрү	5	1	2	2	
8	Карамактагыларның иминлеген тәмин итү. Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сэләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сэләтсез гражданның хокукка каршы гамәлләр кылуын булдырмау чаралары	3	1	1	1	
9	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сэләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сэләтсез гражданның лаеклы тормыш дәрәжәсен тәмин итүдә гаиләнең роле	6	1	3	2	
10	Опекун яисә попечительнең опека һәм попечительлек органнары, медицина оешмалары һәм социаль хезмәтләр күрсәтүче оешмалар белән үзара хезмәттәшлеге	4		4		
11	Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сэләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сэләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданны эзерләү программасын үзләштерүгә нәтижәләр ясау	2			2	тест үткәрү
12	Йомгаклау аттестациясе	0,5			0,5	әңгәмә
13	Барлығы	46,5	16	19	11,5	

1нче кушымта
Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга
сәләтсез яисә тулысынча хокуктан
файдалануга сәләтсез гражданнарның
опекуннары яки попечительләре булырга
теләк белдергән гражданнарны эзерләү
программасына

Әзерлек алып барган оешманың исеме

ТАНЫКЛЫК № _____

(торак пункты атамасы)

« _____ » _____ 20__ ел

(Опекун (попечитель) булырга теләк белдергән гражданинның Ф.И.А.)

(туу датасы)

Чирмешән муниципаль районы Башкарма комитетының 2020 елның «15» октябрдә
кабул ителгән 412 номерлы карары белән расланган, балигъ яшьтәге хокуктан
файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданнарның
(кирәклесенә астына сызырга) опекуннары яки попечительләре булырга теләк
белдергән гражданнарны эзерләү программасы буенча әзерлек үтте.

Татарстан Республикасы
муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты
житәкчесе

(имза)

(фамилия, инициаллар)

Балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтсез яисә тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның опекуннары яки попечительләре булырга теләк белдергән гражданның әзерләү программасына

Опекунның хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы турында белешмәлек

ОПЕКУН ӨЧЕН БЕЛЕШМӘЛЕК

Хокуктан файдалануга сәләтсез гражданин – психик киеренкелек аркасында үз гамәлләренәң әһәмиятен аңлай яки алар белән җитәкчелек итә алмаган гражданин. (хокуктан файдалануга сәләтсез статусы бары тик суд карары буенча гына бирелергә мөмкин).

Опекун – балигъ яшьтәге хокуктан файдалануга сәләтле гражданин, опекага алынган затның законлы вәкиле, ул әхлакый һәм башка шәхси сыйфатларны исәпкә алып, опека органы тарафыннан билгеләнә.

Опекун хокуклары:

1. теләсә кайсы затлар белән мөнәсәбәтләрдә, шул исәптән судларда, махсус вәкаләттән башка, опекага алынган затның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклауда чыгыш ясарга;
2. опекага алынган затның керемнәре, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр һәм аны карап тоту өчен бирелә торган башка социаль түләүләр суммалары, шулай ук опекага алынган затның мөлкәте белән идарә итүдән аңа тиешле керемнәр белән, бары тик опекага алынган зат мәнфәгатьләрендә һәм опека һәм попечительлек органының алдан рәхсәте белән генә эш итәргә;
3. акцияләренәң (өлешләренәң) яртысыннан да ким булмаган өлешен Россия Федерациясә карамагындагы кредит оешмаларына гына опекага алынган затның акчаларын кертергә;
4. опекага алынган зат исеменнән һәм аның мәнфәгатьләрендә опека һәм попечительлек органының алдан рәхсәте белән генә килешү ясарга.

Опекун тиеш:

1. опекага алынган затка карата опекун вазифаларын намус белән һәм түләүсез башкару;
2. опекага алынган тәэмин итү, аны карау һәм дөвалау турында кайгырту, аның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау;
3. опека һәм попечительлек органнарына опекага алынган затның элеккегә яшәү урыныннан китү көненнән соң килүче көннән дә соңга калмыйча опекага алынган затның яшәү урыны үзгәрүе турында хәбәр итәргә;
4. үз хокуклары һәм бурычлары барлыкка килгән мизгелдән өч көн эчендә исемлек буенча опекага алынган затның мөлкәтен кабул итәргә;
5. аңа тапшырылган опекага алынган кешенәң мөлкәте турында үз милкәте турында кебек кайгыртырга, опекага алынган кешенәң милкәте хакын киметүне һәм аннан керем алуны булдырмаска;
6. читләштерү, шул исәптән опекага алынган затның мөлкәтен алыштыру яки бүләк итү, аны наемга (арендага), түләүсез файдалануга яки залогка бирү килешүләренә, опекага алынган затның хокукларыннан баш тартуға китерә торган килешүләргә, аның мөлкәтен бүлү яки аннан өлешләр бүлөп бирү, шулай ук опекага алынган затның мөлкәтен киметүгә китерә торган башка төрле килешүләренә, опека һәм попечительлек органының алдан рәхсәте белән, ризалык бирергә;
7. ел саен, агымдагы елның 1 февраленнән дә соңга калмыйча, опека һәм попечительлек органына, документларны кушып, балигъ булган тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның милкәтеннән файдалану һәм әлегә мөлкәт белән идарә итү турында узган ел өчен

язма рәвештә хисап тапшырырга, шулай ук мондый хисапны попечитель бурычларын үтәү туктатылганнан соң өч көннән дә соңга калмыйча тапшырырга;

8. гражданин хокуктан файдалануга сәләтсез дип танылган нигезләр юкка чыкса, опекага алынган кешене хокуктан файдалануга сәләтле дип тану турында судка үтенеч белән мөрәжәгать итәргә.

Опекуннарның җаваплылыгы:

1. Опекуннар опекага алынган кешеләр исемненән башкарылган килешүләр буенча граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә җаваплылык тоталар.

2. Опекуннар, аларның гаебе белән опекага алынган затның шәхесенә яки милкенә салынган зыян өчен, граждан законнарында каралган тәртиптә җавап бирә.

3. Опекун тарафыннан опекага алынган кешенең мөлкәтен саклау һәм опекага алынган затның мөлкәте белән идарә итү буенча бурычларын тиешенчә үтәмәгән очракта (бозу, тиешенчә сакламау, мөлкәтне билгеләнеше буенча тотмау, опекага алынган кешенең мөлкәт хакын киметүгә китергән гамәлләр кылу һ.б.), опекун опекага алынган кешегә китерелгән зыянны каплай. Опека һәм попечительлек органының алдан рөхсәте булмаган килешү төзү фактын ачыклаганда, килешү өзәләр, опекага алынган затның мөлкәте кире кайтарылырга тиеш, ә килешү якларына китерелгән зыян опекун тарафыннан кире кайтарылырга тиеш.

4. Опекун Россия Федерациясе законнарында, Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләре яки гамәл кылмавы өчен жинаять җаваплылыгы, административ җаваплылык тоталар.

Опека түбәндәге очракларда туктатыла:

- опекунның яки опекага алынган кешенең үлеме;
- опекунны билгеләү турында актның гамәлдә булу срогы чыккач;
- опекунны үз вазыйфаларын үтәүдән азат иткәндә яки читләштергәндә;
- суд тарафыннан опекага алынган кешене хокуктан файдалануга сәләтле дип тану турында карар чыгарылган очракта.

Опека һәм попечительлек органы опекунны үзенә йөкләнгән бурычларны үтәүдән читләштерә түбәндәге очракларда:

- үзенә йөкләнгән бурычларны тиешенчә үтәмәү;
- опекага алынганның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозулар, шул исәптән табыш алу максатларында попечительлекне гамәлгә ашырганда яки опекага алынганны күзәтсез һәм кирәкле ярдәмсез калдырганда;
- опека һәм попечительлек органы тарафыннан федераль законда яки килешүдә билгеләнгән опекага алынган затның мөлкәтен саклау һәм (яки) аның мөлкәте белән эш итү кагыйдәләрен опекун тарафыннан җитди бозу очракларын ачыклау.

Мәгълүмат Россия Федерациясе Граждан кодексының 29-40 статьясы, 2008 елның 24 апрелендәге 48-ФЗ номерлы «Опека һәм попечительлек турында» Россия Федерациясе Федераль законы нигезендә эзерләнде

Попечительнең хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы исемлеге турында белешмәлек

ПОПЕЧИТЕЛЬ ӨЧЕН БЕЛЕШМӘЛЕК

Тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез граждан - спиртлы эчемлекләр яки наркотик чаралардан файдалану нәтижәсендә үз гаиләсен авыр матди хәлгә куйган граждан (Тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез граждан статусы суд карары буенча гына бирелергә мөмкин).

Попечительлык, попечитель. Хокуктан файдалануга сәләтсезлегенә чикләнгән гражданга попечительлык билгеләнә, попечитель куела. Попечительлек хокуктан файдалануга сәләтсез

гражданнарның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау өчен билгеләнә. Попечитель тулысынча попечительлек билгеләнгән затны алыштырмый, бары тик аны дәрәс булмаган гамәлләрдән тыеп, акыллы карарлар кабул итәргә генә ярдәм итә.

Попечитель хокукы:

1. читләштерү, шул исәптән опекага алынган затның мөлкәтен алыштыру яки бүлөк итү, аны наемга (арендага), түләүсез файдалануга яки залогка бирү килешүләренә, опекага алынган затның хокукларыннан баш тартуға китерә торган килешүләргә, аның мөлкәтен бүлү яки аннан өлешләр бүлеп бирү, шулай ук опекага алынган затның мөлкәтен киметүгә китерә торган башка төрле килешүләренә, опека һәм попечительлек органының алдан рәхсәте белән, ризалык бирергә;
2. опека һәм попечительлек органының алдан рәхсәте белән опекага алынганның хезмәт хакын, пенсия һәм башка керемнәренә алу һәм тоту өчен ризалык бирергә;
3. акцияләренә (өлешләренә) яртысыннан да ким булмаган өлешә Россия Федерациясә карамагындагы булган кредит оешмаларына гына опекага алынган затның акчаларын кертүгә ризалык бирергә;
4. попечитель ризалыгынан башка гына опекага алынган затның башкарылган килешүләренә гамәлдә булмаган дип тануны суд тәртибендә таләп итү.

Попечитель тиеш:

1. опекага алынганга карата попечитель вазыйфаларын намус белән һәм түләүсез башкару;
2. опека һәм попечительлек органнарына опекага алынган затның яшәү урынын алыштыру турында элеккегә яшәү урыныннан киткән көннән соң килүче көннән дә соңга калмыйча хәбәр итү;
3. ел саен, агымдагы елның 1 февраленнән дә соңга калмыйча, опека һәм попечительлек органына, документларны кушып, балигъ булган тулысынча хокуктан файдалануга сәләтсез гражданның милкәннән файдалану һәм әлегә мөлкәт белән идарә итү турында узган ел өчен язма рәвештә хисап тапшырырга, шулай ук мондый хисапны попечитель бурычларын үтәү туктатылганнан соң өч көннән дә соңга калмыйча тапшырырга;
4. әгәр дә опекага алынган затның хокуктан файдалануга сәләтлелеген чикләнгән нигезләр юкка чыккан булса, опекага алынган кешене хокуктан файдалануга сәләтле дип тану турында суд алдында үтенеч язарга мөмкин.

Попечитель җаваплылыгы:

1. попечитель граждан законнарында каралган зыян китергән өчен җаваплылык турында кагыйдәләр нигезендә, аның гаебе белән опекага алынган затның шәхесе яки милкәнә салынган зыян өчен җавап тотар;
2. попечитель тарафыннан опекага алынган затның мөлкәтен саклау һәм аның мөлкәте белән идарә итү буенча бурычларны тиешенчә үтәмәгән очракта (бозу, тиешенчә сакламау, мөлкәтне билгеләнеше буенча тотмау, опекага алынган затның мөлкәт хакын киметүгә китергән гамәлләр кылу һ. б.), попечитель опекага алынганга китерелгән зыянны каплай;
3. попечитель Россия Федерациясә законнарында, Россия Федерациясә субъектлары законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләре яки гамәл кылмавы өчен жинаять җаваплылыгы, административ җаваплылык тотар.

Попечительлык түбәндәге очрақларда туктатыла:

- 1) попечительнең яки опекага алынганның үлеме;
- 2) попечительне билгеләү турында актның гамәлдә булу срогы чыккач;
- 3) попечительны үз вазыйфаларын үтәүдән азат иткәндә яки читләштергәндә;
- 4) суд тарафыннан опекага алынган кешене хокуктан файдалануга яраклы дип тану турында карар чыгарылган очрақларда.

Попечитель аның үтенече буенча үз вазыйфаларын үтәүдән азат ителә.

Попечитель опека һәм попечительлек органы карары буенча үз вазыйфаларын башкарудан читләштерелергә мөмкин:

- 1) үзләренә йөкләнгән бурычларны тиешенчә үтәмәү;

- 2) опекага алынганның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозулар, шул исәптән табыш алу максатларында попечительлекне гамәлгә ашырганда;
- 3) опека һәм попечительлек органы тарафыннан федераль законда яки килешүдә билгеләнгән опекага алынган затның мөлкәтен саклау һәм (яки) аның мөлкәте белән эш итү кагыйдәләрен опекун тарафыннан житди бозу очракларын ачыклау.

Мәгълүмат Россия Федерациясе Граждан кодексының 29-40 статьясы, 2008 елның 24 апрелендәге 48-ФЗ номерлы «Опека һәм попечительлек турында» Россия Федерациясе Федераль законы нигезендә эзерләнде

**Деменциядән
жәфа чигүче карамактагыларны карау үзенчәлекләре турында
белешмәлек**

Опекунга деменциядән жәфа чигүче хокуктан файдалануга сәләтсез карамактагыларны карау үзенчәлекләре турында белергә кирәк:

Авыруның үз-үзен тотышы - авыруның бер өлеше.

Авыру опекунга һәм/яки туганнарына каршы теге яки бу гамәлләрне кыла дигән фикер ялгыш.

Арыганлык авыруның начар хәленә китерә. Көндөз ял андый пациентлар өчен мәжбүри. Кофе, нык чәй, спиртлы эчемлекләр кулланмаса кирәк.

Өйдән планлаштырылган чыгулар озак булмаса тиеш.

Авыруның көн тәртибен планлаштырырга кирәк:

- аны эз-эзләп кенә эшләтергә;

- авыруның гадәти (рутин) яшәү рәвешен максималь дәрәжәдә саклап калырга омтылырга;

- гади гамәлләрне акыл белән (минимал) стимуллаштырырга;

- авыруга бер генә күнегү бирергә.

Әгәр авыру ярсый башласа - кичекмәстән актив эшчәнлекне туктатырга һәм аңа тыныч, уңайлы шартлар тудырырга.

Йокыга, аппетитка, кәефкә йорт хайваннары, үсемлекләр үстерү, узган еллардагы музыканы тыңлау уңай тәэсир итә. Әгәр пациент тынычсызлана башласа, бу чараларны кичекмәстән туктатырга кирәк.

Опекуннар һәм якин туганнары авыруга артык таләпләр куярга, аңа акыл күнегүләре артык күп бирмәскә, чөнки бу аның хәлен һәм хис-кичерешләрен начарайта.

Әгәр авыру якин туганнарын танудан туктаса (кызын әнисе дип кабул итә һ.б.), аның бу хакта фикерен үзгәртәргә кирәкми, авыруның игътибарын башкага юнәлтәргә.

Деменциянең башлангыч стадияләрендә көндәлек гамәлләрне алдан планлаштырырга, деменциянең соңгы стадияләрендә - киресенчә, алдан планлаштырмаса кирәк, чөнки бу пациентны кузгата. Бары тик бер гамәлне генә планлаштырырга һәм авыруның көчсезлеге башлангыч стадияләрдә куркыныч хисе кимүен исәпкә алырга кирәк.